

Ügyszám: NAIH/2017/4468/3/V

G. Szabó Dániel
részére

ioq@momentum.hu

Tisztelt Uram!

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóságnak (a továbbiakban: Hatóság) küldött beadványában előadta, hogy információik szerint az Origo internetes hírportál egyik újságírója megszerezte a Momentum Mozgalom szervezeti ábráját, amelyen a Mozgalom belső felépítése látható, többségében olyan párttagok és segítők nevével, pozíciójával, akik nem közszereplők és nevük, pozíciójuk nyilvánosságra hozatalához nem járultak hozzá.

Az álláspontja szerint, amennyiben valamely cikkben nyilvánosságra hoznák a szervezeti ábrán szereplő személyek nevét, pozícióját, akkor ez felveti a különleges személyes adatok sérelmét, tekintettel arra, hogy véleménye szerint ezen adatokat csak az érintettek hozzájárulásával lehet közzétenni. Ezért arra kérte a Hatóságot, hogy szólítsa fel az Origo szerkesztőségét, valamint annak kiadóját, a New Wave Media Group Zrt.-t a személyes adatok törlésére és arra, hogy az Origo ne hozza nyilvánosságra a különleges adatokat.

A levelében megjegyezte, hogy a kérése nem érinti a Momentum Mozgalom választott tisztségviselőit és cégjegyzésre jogosult képviselőit, illetve azokat, akik nyilvános közszereplés során vagy más módon nyilvánosságra hozták a párttagságra vagy politikai véleményükre vonatkozó személyes adataikat.

A bejelentésével összefüggésben az alábbi tájékoztatást adom.

1. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata – így például a 7/2014. (III. 7.) AB határozat – alapján a szabad véleménynyilvánításhoz való jog kitüntetett helyet foglal el az Alaptörvény alapjogi rendjében. A véleményszabadságnak ez a kitüntetett szerepe kettős igazolással bír: mind az egyén, mind pedig a közösség szempontjából különösen becses jogról van szó. A szabad szólás lehetősége egyrészt nélkülözhetetlen az egyéni autonómia kiteljesítéséhez, hiszen a személyiség kibontakoztatása teljes mértékben elképzelhetetlen anélkül, hogy bárki szabadon, tartalmi kötöttségek nélkül közölhesse másokkal nézeteit, gondolatait. A szabad személyek szabad önkifejezése az Alaptörvényen alapuló alkotmányos rend egyik lényegi eleme és értelme. Másrészt a szólásszabadság a demokratikus, plurális társadalom és közvélemény fundamentuma. A társadalmi, politikai viták szabadsága és sokszínűsége nélkül nincs demokratikus közvélemény, nincs demokratikus jogállam. A demokratikus közvélemény azt kívánja meg, hogy a társadalom valamennyi polgára szabadon fejthesse ki gondolatait, és ezzel a közvélemény alakítójává válhasson. A közösség szellemi gazdagodására a véleményszabadság széles körű biztosítása vezet, hiszen a téves, elvetendő nézetek kiszűrése is csak nyílt közvitában lehetséges.

A Hatóság ezen túlmenően fontosnak tartja kiemelni azt is, hogy az Alkotmánybíróság gyakorlata a hatályos jogszabályokban is megjelenik. A sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) 10. §-ával összhangban a „közönség jogaként” (és másodlagosan a sajtó feladatként) határozza meg, hogy *„mindenkinek joga van arra, hogy megfelelően tájékoztassák a helyi, az országos és az európai közélet ügyeiről, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről. A médiarendszer egészének feladata a hiteles, gyors, pontos tájékoztatás ezen ügyekről és eseményekről.”* Az Smtv. 10. §-a szintén azt mutatja, hogy a sajtószabadságnak kiemelt szerepe van a demokratikus berendezkedés megfelelő működésében.

A sajtószabadság és a szabad véleménynyilvánításnak az Alaptörvény alapjogi rendjében elfoglalt kitüntetett helye ellenére természetesen nem korlátozhatatlan alapjog. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata – így például a már idézett 7/2014. (III. 7.) AB határozat – alapján a sajtószabadság korlátjának tekinthető az emberi méltóság.

Ezen túlmenően a jogalkotó további korlátot határozott meg az Smtv. 4. § (3) bekezdésében. Az Smtv. e rendelkezése értelmében *„a sajtószabadság gyakorlása nem valósíthat meg bűncselekményt vagy bűncselekmény elkövetésére való felhívást, nem sértheti a közérkölcst, valamint nem járhat mások személyiségi jogainak sérelmével.”* A személyiségi jogok katalógusát a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:43. §-a tartalmazza. A Ptk. e rendelkezése alapján a személyiségi jogok sérelmét jelenti például a becsület és a jóhírnév megsértése [Ptk. 2:43. § d) pont], a magántitokhoz és a személyes adatok védelméhez való jog megsértése [Ptk. 2:43. § e) pont], illetve a képmáshoz való jog megsértése [Ptk. 2:43. § g) pont].

A Ptk. 2:44. §-a ugyanakkor egy speciális érintetti kör, a közéleti szereplők esetében más módon határozza meg a személyiségi jogok korlátozhatóságát: *„a közügyek szabad vitatását biztosító alapjogok gyakorlása a közéleti szereplő személyiségi jogainak védelmét szükséges és arányos mértékben, az emberi méltóság sérelme nélkül korlátozhatja.”* Ez a rendelkezés a sajtószabadság kontextusában úgy értelmezhető, hogy az abban foglalt feltételek együttes teljesülése esetén a médiatartalom nyilvánosságra hozatala nem sérti az érintett személyiségi jogait.

A Ptk. 2:44. §-a adatvédelmi szempontból azt jelenti, hogy a közéleti szereplő személyes adatait a közügyek szabad vitatása körében nyilvánosságra lehet hozni, feltéve, ha a nyilvánosságra hozatal a közügy megvitatásához szükséges és arányos, illetve nem sérti az emberi méltóságot. Azt, hogy a személyes adatok nyilvánosságra hozatala megfelel a Ptk. 2:44. §-ának, a sajtótermék szerkesztőségének kell bizonyítania (így például a nyilvánosságra hozatallal érintett személy miatt tekinthető közéleti szereplőnek, miért arányos és szükséges valamely személyes adatának nyilvánosságra hozatala).

2. A fent kifejtettekre tekintettel tehát a sajtószabadság és a véleménynyilvánítás szabadsága az Alaptörvény és a demokratikus jogállam kiemelt értéke, amelynek elsődleges letéteményese valamely sajtótermék szerkesztősége, jelen esetben az Origo szerkesztősége.

Az Origo szerkesztőségének kell megítélnie azt, hogy a hatályos jogszabályok alapján felhasználhatja-e, valamely általa megszerzett, személyes adatokat tartalmazó dokumentumot médiatartalom elkészítéséhez. Az Origo szerkesztőségének kell mérlegelnie azt, hogy a tervezett médiatartalomban a személyes adatok nyilvánosságra hozatala összhangban van-e a Ptk. 2:44. §-ával. Ezzel egyidejűleg, amennyiben a nyilvánosságra hozott médiatartalom sérti valakinek a

személyiségi jogait, akkor az Origo szerkesztőségének, illetve az Origo kiadójának, a New Wave Media Group Zrt.-nek kell felelősséget vállalniuk az ebből fakadó polgári jogkövetkezményekért.

Végezetül a Hatóság hangsúlyozza, hogy mind a hatályos jogszabályok alapján, mind az általános adatvédelmi rendelet alapján rendkívül szűk körben, hatósági eljárás keretében lehetne arról szó, hogy a Hatóság az adatkezeléssel összefüggésben előzetes intézkedést hozzon (például a személyes adatok ideiglenes zárolása). Ez intézkedés meghozatalára annak keretén belül van lehetősége a Hatóságnak, ha megalapozottan feltételezhető, hogy az intézkedés elmaradása esetén a vélelmezett jogellenes adatkezelés az érintett jogainak helyrehozhatatlan sérelmét idézné elő.

A Hatóság a levelében leírtak alapján nem látta megalapozottnak azt, hogy a médiatartalom nyilvánosságra hozatala esetén az érintetteknek személyes adatok védelméhez fűződő joga sérülhetne. A Hatóság számára nem állnak rendelkezésre olyan információk, amelyek alapján azt feltételezhetné, hogy a tervezett médiatartalom ne lenne összhangban a fent kifejtett követelményekkel. A Hatóság ideiglenes intézkedésére ezen megalapozott feltételezés nélkül abban az esetben kerülhetne sor, ha a Hatóság a médiatartalom megjelenése előtt megismerné a cikket, illetve az annak alapjául szolgáló információkat, és ennek keretében előzetesen ellenőrizné a Ptk. 2:44. §-a szerinti követelmények teljesülését a tervezett és még meg nem jelent médiatartalommal összefüggésben, amely lényegében kimeríti a cenzúra fogalmát és nyilvánvalóan a sajtószabadság alkotmányellenes korlátját jelenti.

A személyes adatok védelmét és a közérdekű adatok nyilvánosságát érintő ügyben forduljon a Hatósághoz továbbra is bizalommal.

Budapest, 2017. szeptember „5.”

Üdvözlettel:

